

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cornelii Jansenii Iprensis Episcopi Augustinus Europaeus
Perperam Dictus**

Wavre, Philippus van

Antverpiae, 1709

§. 2. Callida Aviti verba Pontificia malitiosè captantis machinatio proditur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39351

Callida Aviti Academici verba Pontificia malitiosè Captantis Machinatio proditur.

Nemo ullus bonæ fidei interpretem pronuntiaret illum, qui caliginosa juris placita, neglectis claris ac limpidis ac omne nubilum dissipantibus, in patrocinium suum devocaret. Nemo eum, qui nubila à nitidis ac serenantibus avulsa postularet, Quàpropter Hæterodoxos vel per obscura, vel per avulsa à reliquo Sacrarum Paginarum corpore errores suos defensantes ut iniquos interpretes, & diaboli æmulos (qui & Dominum ipsum Scripturæ Authoritate tentavit) judicavit, ità & prostravit. Sic actum cum Arrianis, Pelagianis & aliis, & ità Jansenius ipse vicit sui temporis sectarios. Nequè reor quemquam Jansenianorum ità malè Janseniano volumini affectum, qui, dum de sensu dicti libri conflictandum, optet Jansenianas syllabas ad litteram accipi, ut dicantur esse Jansenij, aut sensus Jansenij esse damnabiles, si aliis locis ità sese elucidaret, ut nulla sinistrae suspicionis umbra superesset. Hoc est namquè, quod Janseniani prætendunt, Jansenium cum Jansenio conferendum, Jansenium per Jansenium explicandum, atquè ità ab erroris seu hæresis infamiâ vindicandum. Sed quantum in eò deferunt, suprâ affatim demonstratum est.

At inferiori loco SS. Clementem nostrum Papam Avitus constituit invidens homiliæ præfatæ Catholicæ interpretationis indulgentiam, & crassò litteralique sensu verba Pontificis complexus

552 EXCURSUS CONTRA

ad nitida, lucida, & elucidantia ejusdem effata
 stylô SS. Patrum adjecta, oculos obnupsit. No-
 luit vidêre, ut Cæcus judicaret, noluit intelli-
 gere, ut benè de summo Parente Ecclesiæ loque-
 retur. Non favit erroribus Incarnata Veritas Ar-
 rianis asserens se minorem Patre, quia & alibi
 Patri se dixit æqualem. Non inflavit Pelagianos
 invitando: *Si quis vult venire post me, si vis ad vi-
 tam ingredi &c.* quia depressit dicens: *Sinè me ni-
 hil potestis facere. Nemo venit ad me, nisi Pater meus
 traxerit eum.* Nequè Apostolus fuit Manichæus
 asserens se naturâ filium iræ, quia aliundè decla-
 rat vitium, morbumque esse, qui pro naturâ ino-
 levit, quod sanandum & mortificandum per Me-
 dicum Jesum Christum Dominum nostrum. Ne-
 què dum dixit, *gentes naturaliter ea, quæ legis
 sunt, facere*, gratiam evacuavit, aut gentes Ju-
 dæis fecit naturâ meliores. *Quia omnes peccave-
 runt, & egent gloriâ Dei.* Non est Ecclesia Ne-
 storiana concinens: *Tu ad liberandum suscepturus
 hominem.* Non Apostolus Manichæus scribens
 Corinthiis: *Et si cognovimus secundum carnem Chri-
 stum, ecce jam non novimus.*

Non est Divinitatis Christi Præco Joa-
 nes Eutichianus in Principio Evangelij sui ad-
 jiciens: *Et verbum Caro factum est.* Nihil
 addo de SS. Patrum eloquiis, quæ possunt
 pariter ab errore liberari, vel obliquâ inter-
 pretatione in errores trahi, si fas sit Avito Clemen-
 tem nostrum summum Pontificem ad Eutichetis
 insaniam traducere. Numquid enim Pontifex
 vocem illam, *Formam Dei*, & in eadem hominâ,
 & in alterâ ab omni suspitionis labe illimem red-
 didit, Quemadmodum cum divinis eloquiis Sacri
 Scriptores, & ipsa Mater Ecclesia? Sed & hoc
 superest, ut probemus.

Periodum itaque usque ad eam invisam Avito, sed non minus ad captandum Summum Pontificem, ut autumavit, idoneam, Sanctissimus Clemens non à semetipso hauserat, sed vel ab Authore Libri de *Operibus Cardinalibus Christi*, vel ab Arnaldo Carnotensi, ut aliis collubatum est, mutuatus adoptavit sicut litteram prorsus eandem, ita eodem spiritu animatam sine erroris periculo in die illa detonuit, & in postremis verbis quid per formam Dei vellet intelligi, pariter expressit: *Et exinanitio humilitatis ad pristinae altitudinis redijt Majestatem.* Ubi mitigatum voluit, quod habebat altera Periodus Carnotensis, posuitque vocem *pristina* loco *deposita*. Ac postmodum magni Leonis æmulus dicta sua enubilavit, quid vox illa *forma Dei* invehat exponens, *gloriam utique quasi unigeniti à Patre*, quæ in redivi vâ servi formâ resplenduit, absumptâ Servilis conditionis humili corruptione: *Quando infirmitas in virtutem, mortalitas in immortalitatem, contumelia transivit in gloriam.* En transformatam *servi conditionem in eam gloriam*, quæ Unigenitum Filium Dei, decebat post devicti triumphatique Principis mundi trophæa. Itaque differens Romanus Antistes in Ecclesiâ Catholicâ, non se aliter intelligi arbitrabatur, tali quæstione non pulsabatur, & talibus litigantibus ac sugillantibus nondum exortis securius loquebatur.

Sic olim à reliquo Sermonis Corpore avulsam periodum S Chrysoft. contra peccatum originale intorserat Augustino Julianus. cui respondit, quod Avito apprimè congruit, Doctor Africanus: *Et hoc quidem in eadem ipsâ homiliâ, si totam legisses, invenire potuisti: aut si legisti, nescio quemadmodum te potuerit præterire: aut si præterire non potuit, miror cur te non correxerit, si tamen aliquid apud te valet Joannis (Clementis Pontificis) Auctoritas,*

Aug. l. I.
cont. Iul.
c. 6.

M m 5

Quod

554 EXCURSUS CONTRA

Quod si Aviti oculos homilia ista non perstrinxerit atque correxerit, erat in proclivi & alterâ de anno 1704. ab eodem Pontifice de eâdem solemnitate dicta, quæ gloriosam illam servilis formæ metamorphosim illustrat, ubi ait: *Vir dolorum, cui non erat species neque decor, despectus & novissimus virorum, in quo Deus posuit iniquitatem omnium nostrum, factus est speciosus formâ (en formam Dei) præ filiis hominum; factus est incorruptibilis, qui potuit vulnerari: factus est immortalis, qui potuit occidi: factus est impassibilis, qui potuit crucifigi, adeo ut Sacra illa Vulnera manibus pedibusque impressa resurgentis, jam non sint passionis insignia, sed gloriæ monumenta.*

Homil. 88.
Clem. Papa
anno 1704.

Non igitur ex mente Pontificis natura transiit in naturam, sed corruptio in incorruptionem, ignominia in gloriam, manente Corporis substantiæ integritate, utpotè cui impressa Passionis vestigia, sed glorificata inhæserunt.

Quid ergo te juvit, Avite Criminator, quod formam Dei posuit pro gloria transformati Romanus Ecclesiastes? An ut unum verbum quasi ab eo prætermisum velut acutâ calliditate captares, & tot verborum ejus, quibus obruereris, tam ingentem aggerem commoveres? In tantum improvidus & incautus, ut nec in ipsâ homiliâ, ubi vix unum, de quo male intellecto decepti deciperetis (Alumnos Academicos) testimonium reperire potuistis, adverteres Sanctissimum Clementem satis evidenter expressisse, qualiter Christo Victore ab inferis resurgente servi forma in formam Dei remeârit, non conversione humanitatis in Deum, sed dimanatione gloriæ divinæ in carnem exinanitam corruptionis servilis humilitate?

L. 1 cont.
Iul. c. 7.

§. 3. Qua-